PROPERTY OF THE CAMBRIDGE PUBLIC LIBRARY,
Deposited in the Boston Medical Library,
by order of the Trustees.

Date APR 28 1904

THOMAS
LAUTH.

CAMBRIDGE
PUBLIC LIBRARY

PRESENTED BY
MORRILL WYMAN, M. D.,
OF CAMBRIDGE, MASS.

BOSTON MEDICAL LIBRARY
in the Francis A. Countway
Library of Medicine ~ *Boston*



LIPSIÆ
Impensis CHRISTIANI KIRCHNERI A°. M.DC.LXXI

CARDIANASTROPHE ADMIRANDA
ſeu
CORDIS IN-VERSIO
memorabilis
Tam Phyſicis, qvàm Theologis ac Medicis ſcitu admodum jucunda & utilis
obſervata
à
COLLEGIO MEDICO
Civitatis Hallenſis
in
ANATOMIA CADAVERIS
Sexus fœminei

AUTORE
FRIDERICO HOFFMANNO,
Med. D. Hallenſ. Saxon.

LIPSIÆ,
Impenſis CHRISTIANI KIRCHNERI,
Typis JOHANNIS ERICI HAHNII.
Anno M DC LXXI.

CARDIANASTROPHE ADMIRANDA

seu

CORDIS INVERSIO

memorabilis

Tam Phyſicis, quam Theologis ac Medicis ſitu admodum jucunda

& utilis

obſervata

à

COLLEGIO MEDICO

Civitatis Hallenſis

in

ANATOMIA CADAVERIS

Sexus virilis

Autore

FRIDERICO HOFMANNO,

Med. D. Hallenſ. Saxon.

LIPSIÆ

Anno M. DC. LXXI.

VIRO
NOBILISSIMO EXCELLENTISSIMO DNO
GUERNERO ROL-FINCIO,
Phil. & Medic. Doctori celeberrimo,
Practic. & Chim. Prof. Publ. famigeratiſſimo, Academiæ Jenenſis SENIORI
gravisſimo
S. P. D.

JAmdudum nihil æqvè habui in votis, atq; ut qvâdam bearer occaſione, qvâ *TIBI* ævi noſtri *MEDICORUM Coriphæo*, omnium ſeculorum memoriâ digno, ob pervagantem orbe Europæo edecumatæ *Artis* noſtræ ſcientiam *Tuam*, ac peritiam, aliqvo grati animi τεκμηρίῳ gratificari, & meam filialem in *TE* obſervantiam declarare poſſem.

Tua Virtus egregia, *authoritas* eximia, *integritas* ſpectata, & *doctrina* admiranda, qvâ modernæ ſanioris *Medicinæ* cultus nititur, idem illud merentur.

Qvinqvageſimus annus eſt, ex qvo humanæ ſalutis antiſtes, Morborum debellator, optimè de re medicâ meritus es, ut qvi abſolutisſimam variis ingenii Tui monumentis jatrices encyclopædiam contexuiſti, & abſtruſiores Artis latebras illuſtraſti.

Vigeſimus primus jam annus, & eò ampliùs eſt, cum Medicinæ recondita Mihi, & aliis communicantis, ut alterius *Ammonii Alexandrini* lateri cum admiratione & ſtupore adhærere ſummæ felicitati, ac laudi ducerem. Aurea dictionis tuæ catena animos auditorum capiebat qvaſi & vinciebat, Verba Tua erant oracula, admonita conſilia, conſilia auxilia, diagnoſtica & prognoſtica Sibyllina folia.

Qvicqvid in Me eſt, qvo vel aliis opem deſiderantibus prodeſſe, vel hactenus Me profuiſſe ſcio, *TIBI* juxta *DEUM* Me debere ex animo fateor & profiteor.

Sinceriſſima animi affectio, qvâ Me *TUI*

TUI amantisſimum veriſſimâ fronte, nec fucatis corporis geſtibus inde usqve dignatus es, nullâ usqvam poſteritatis oblivione exſtingvenda erit.

Tantorum beneficiorum præſtitorum memori ac grato diſcipulo tantis meritis reſpondendi materiam præbuit. Præſens hoc Literarium opuſculum *DE CARDIANASTROPHE* admirandâ ſeu *CORDE inverſo* mirabili.

Hanc cum in qvodam cadavere ſexus fœminei, ob capitale facinus gladii ſupplicio adjudicati, inventã, *SERENISSIMI NOSTRI PRINCIPIS ac DNI, DNI AUGUSTI Adminiſtratoris Archi-Epiſcop. Magdeb. &c. DNI Noſtri* clementiſſimi gratioſisſimo indultu felicitas hujus Anni milleſimi ſexcenteſimi ſeptuageſimi primi ad obſervationem anatomicam Nobis conceſſerit, & celeberrimi cujusdam Medici, de præſenti materiâ in judicando prudentiam & animi ſenſa ingenuè ac graviter depromentis, patrocinio opus habeat, id qvod

illi felicius contingere non poſſe viſum, eſt, atqve ſi *TUÆ EXCELL*ia auſpiciis niteretur.

Ut Sacerdotes olim Irim precibus elicere ſolebant ad odoris commendationem arboribus qværendam. Ita & Ego pro conciliando huic ſcripto aliqvo favore *Clariſſimi nominis Tui* celebritatem; nullus dubitans, qvin hoc Meæ in *TE* obſervantiæ debitæ ceu monumentum devotum & amoris ſponſoriam tabellam eâ benevolentiâ, qvà jam plures ſolitus es, haut gravatim excepturus ſis.

Supremum veneror Numen, ut pro ſuâ clementiâ & προθυμίᾳ *TE* diu florentem conſervet, omni benedictionum genere augeat, & elapſo mortalitatis hujus curriculo ſeris annis ad divinæ majeſtatis cœleſte palatium migrantem coronâ juſtitiæ & immortalitatis redimitum æternum beet.

Dabam Hallis Saxonum Calendis Martii An. 1671.

EXCELLENTIÆ TUÆ

addictiſſimus

FRIDERICUS HOFFMANNUS. D.

Jerem. XVII. 9.

COR עקב ſupplantativum. Luth. Trotzig. Gl. es iſt ein verzweifelt böſe Ding. Piſcator Tückiſch/Krumb/geneigt zu untertreten. al. betrüglich/macht ſtolpern/wie man einem ein Bein ſtellet. Tremell. fraudulentum. Vulg. pravum. LXX. & Arabs profundum. Chald. doloſum. Syr. durum Cor. לֵב inverſum fit בל omnia confundens בלל

PErverſum inverſum eſt Cor, dum ſurſum atq; deorſum
Vertitur, & cono non niſi dextra petit.
Monſtrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademtum
Monſtroſa oſtendit forma, ſtupenda ſolo.
Qværis Naturæ cur ſint deliria? cauſam
Autorem noli qværere, crimen erat.
Perrarũ Exemplar tibi ſiſtit acumine raro
Hoffmanni ingenium, dextra perita, Liber.

)( )(*θαῦμα*

Θαῦμα hoc θαυμάσιον perverſa inverſa recenſet.

Cor, monet, una DEI ſit maneatq; domus.

Sitq; Fides, ſit Amor, ſit Spes recti incola Cordis,

Prœmia nec ceſſent, gloria, vita, ſalus.

P. Hall. Saxon.

Johannes Olearius, D.

SALOMON

in

Eccleſiaſt. Cap. VII. 30.

Solummodò hoc inveni, qvod DEUS Hominem rectum (יָשָׁר) æqvum, ſimplicem, gratum, probum fecerit: Et ipſe ſe infinitis miſcuerit qvæſtionibus; ut habet Vulgata. Vel juxtà Ariamont. Et ipſi inqviſiverunt computationes.

Id qvod Lutherus vertit:

Ich habe funden/daß GOTT den Menſchen hat auffrichtig gemacht/ aber Sie ſuchen viel Künſte.

F*inxerit ut* rectum *Divina Potentia* pectus
Mortali, & dederit ſemina larga boni;

Hoc

Hoc tamen in latus ars torqvet fucata ſiniſtrum,
Perverſi mores, verſaq; Corda notant.

In commendationem præſentis Cardiana-
ſtrophes Phyſicæ-Moralis ſatis curioſæ
αὐτοσχεδίασμα hoc adjecit

Johannes Chriſtophorus Heroldt/ J.U.D.
p. t. Patriæ Conſul.

I. N. J.

COr hominis pravum eſt ac inſcrutabile, cordis
Digna fides Plaſtæ ſi redhibenda DEO.
Multa tamen verbi lumen Phyſices & acumen
Suppeditant priſcis abdita temporibus.
Hæc HOFMANNE aperis & ſic cum magmine laudum
Et genii & cordis nobile ſcrutinium.

Gratulab. f.

GOTTFRIDUS OLEARIUS, D.

A*Bdita naturæ ſcrutaris, nocte dieqve,*
Et varias latebras eruis usqve bene.
Hæc certè faciunt Medicum mihi in arte peritum,
Hæc Praxi lumen conciliare ſolent.

Perge etiam poſthac benè ſic, HOFFMANNE, mereri,
Poſteritas grates non ſine laude feret.

Excellentiſſimo DN. D. HOFFMANNO compatri, ac amico ſuo honoratisſimo, eruditum Tractatum de *Corde inverſo*, evulganti, animitus gratulabatur,

Georgius Mœbius, SS. Th. D. Prof. P. in Acad. Lipſienſi, Facultatis Theolog. Subſen. Ingenuæ Cathedral. Eccleſ. Miſnenſ. Canonicus, & Acad. Decem-Vir.

ESt index curvi rectum, qvod cordis imago
Hoffmanni oſtendit *nobile laudis opus.*
Scrutator cordis DEUS eſt: * veſtigia cernit *Pſalm. 7.
Cum Phyſico Medicus? Thejologia docet.
Perſpice, qvod ſpeculum cordis monet, atq; memento
Sinceró ut diſcas vivere corde DEO!

Johannes Andreas Olearius, D. A. A. M. A. C.

I*Nverſum pectus* qvid ſignat? *pectora* ſignat
Perverſi Secli. *Pectora recta* precor!

Excell. DN. Autori de Scripto Cardiologico gratulab. f. Hallis

M. Andr. Chriſtophorus Schubartus, Paſtor ad Div. Maurit. & Gymn: Inſpector.

In

In littore Hyberniæ piſcem obſervari, ſcombri magnitudine, cujus cor inverſæ figuræ. Olaus Borrichius *ad* Thom. Bartholinum *centur.4. epiſt. 92. p. 521. ſcribit.*

Inverſo piſcem miramur corde marinum,
Aſt, hominis ſiſti corda reverſa, magis.
Concio docta præit Medicorum; HOFMANNUS id effert:
Nil Deus hîc fruſtra nil facit æqva Φύσις.

congratulab.
M. Joh. Gottfr. Olearius.

EN Terrene tibi, qvid vult Trinacria Cordis?
BelleChriſti adum, Cor, ſimulacra gerit.
Surſum Corda patent, infra mucrone recedunt;
Ut, qvæ ſint Cœli, qværere nos doceant.
Hæc triqvetra ſibi Trinunus poſcit Jova:
Pandite mox valvas, Templa ſacrata DEO!
Fulgeat, invictus Fidei, *cûm ſangvine tinctus,*
Hîc Adamas, fabricæ non ruitura baſis.
Ardeat, incenſus charô fervore *Pyropus;*
Tunc lux lucebit flamma perenne-ſacra.
Et vireat, vigeat, nunqvam confuſa, *ſmaragdus,*
Spes: *Sic exſurgunt Templa parata DEO!*
Sit nil inverſum, perverſa inverſa *notabunt:*
Verſum, *nec* Medicus, *nec probat ipſe* DEUS.
Hoc docet HOFFMANNUS Galenus acumine mentis,
Cui manet æternè Nomen honosq; ſuum.

Obſervantiæ & honoris ergo f.
M. Chriſtoph. Lucht/
Diac: Ulc: Sup.

 Qvi

Q Vid *cor inverſum? perverſi cordis* imago,
Cui non *dextra* ſatis, ſæpe *ſiniſtra* placent.
Egregius multos inter ſolersqve miniſter,
(id egregiè.
Naturæ HOFFMANNUS monſtrat
Sint *inverſa* licet qvandoqve in corpore *corda*,
Sint *perverſa* modò non ſimul hæc eadem,
Qvæ nec verba movent, nec verbera, qvin adamantis
Qvæ mecum duri dixeris eſſe genus:
Cardiognoſta DEus, qvi perſcrutatur abyſſum
(lum!
Humani cordis, corrigat omne ma-

officiosâ manu
honoratiſs. DN. Cognato
ſcrib:

M. Wolfg. Melchior Stiſſer/
Æ. M. A.

S Unt hominum in mundo *perverſo* ſingula *verſa*,
Mores, ingenium, cultus, abolla, cibus.

Qvid

Qvid mirum, ſi ſe *per verſum COR* qvoqve vertat,
Pro *RECTO OBLIQVUM* ſe ſtatuens oculis.
Laudo vos Medicos: vidiſtis nuper in-eſſe
COR VERSUM verſæ mentis in Hoſpitio.
Id dignum viſum, docto ſignetur ut orbi:
Signaſti doctis, docte HOFEMANNE, viris.
Hinc Tibi laus major, DOCTOR clarisſime, ſurgit,
Qvam ſi vel centum corpora cœca ſeces.

M. Martinus Lipenius,
Gymn. Hallenſ. Conrector.

NAturæ miramur opus variantis, & ipſa
Qvæ vel in exiguo ſtipite monſtra notat.
Myſta ſagax, ſtupefit Craterus, ſtupet ipſe Machaon,
Exercetqve graves res inopina viros.

Sper-

Spernant iſta licet, qvibus eſt audire negatum,
 Qvorum Phœbeo dogmata rore madent.
Sqvallida ramosâ qvatiebat ab arbore fructus
 Phyllis, &, ô pomum nobile, dixit, edis.
Cui contrà Damon: Qvid dentem in pelle fatigas
 Stulta? arrodenda eſt ipſa medulla Tibi.
Qvis fruſtrà miris credat veſtire figuris
 Iſta Creatorem ſic voluiſſe ſuum?
Altius exurgas fas eſt: Myſteria mundus
 Qvot fovet, indocili non penetranda manu!
Eja ades, & pronus, qvi rectum in corpore recto
 Cor geris, inverſi tmemata Cordis ama.
Hoffmannoq;, iſtum cujus mens dædala tantâ
 Parturiit fœtum ſedulitate, fave.

Patrono ſuo Magno
L. Mq; ponebat
David Chriſtianus Zeiſſius.

PRÆFATIO AD LECTOREM.

CURIOSO LECTORI

S. P. D.

RAtionis & intelligentiæ *dictator*, intellectus noſter, LECTOR BENEVOLE, *ſine ſanorum* ſenſuũ *obſervationũ promorum-condorum poteſt nõ ſtipatus ſatellitio non longiꝰ per inſvetas ac cœcas ſemitas à propoſito Scientiæ & Sapientiæ itinere vel ſcopo recedere, vanâ phantaſiæ ſpecie, ceu ſvavibus ſomnii ludibriis delinitus, ſed circumventus.*

Multi Obſervationum *æſtimium in levi habentes poſthabito Earum uſu natis in cerebro diverſarum opinionum chimæris plus tribuunt fidei. Sed fallunt hi, & falluntur, longè avii à ſanâ ratione deflectentes. Ad* Experientiæ *veluti* ſenſuum *magiſtræ normam uti omnis ratio vera, ita & præcepta & obſervationes ſunt exigenda, ut vel immota ſtatuminentur, ſi Naturæ congruant, vel corrigantur ſi deficiant. Sola librorum mutorum Præceptorum inſpectio, conjecturæ inanes & Majorum dictata, neceſſitates Naturæ excogitatis & fictis rationibus ſubjugantium, non ſufficiunt, & nunqvam inde ad* intellectus *adæqvationem cum rebus ipſis eluctabimur. Etenim* Ratio *non Naturam, ſed ipſa ſe metitur.* Ratio *Naturæ conformis ſit, non autem Naturam ſubigamus Rationibus. Natura per Naturam, qvemadmodum ſcriptura per ſcripturam explicanda; non verò*

per

per Rationes evertenda. Hujus Librum evolvamus, qvem Nobis ſuppeditant Tria dicta Regna Minerale, Vegetabile *&* Animale *duplici recludenda clave* ANATOMIA *ſcil.* VITALI *&* LOCALI.

Ingenioſisſimorum Naturæ Myſtarum latro-chymicorum ILLIUS VITALIS *dictæ inventio jure & merito vigilanti debetur induſtriæ, qvod, qvæ olim Medicorum hallucinationes & phyſicorũ errata in ratiociniis illorum animadverſa, detectis moderno tempore novis Naturæ phœnomenis ſcribentibus prius non obſervatis, elevata deſtruxerint, qvo* ζητήματα *nonnulla ſine formis inexplicabilibus, qvalitatum elementarium næniis, principiorum hypoſtaticorum ternario numero exploſo, luculentius explicantur, qvàm olim fieri conſvevit, ſolius pyrotechniæ adminiculo, cum chymicis obſervationibus conjunctæ, qvâ conſtat, tum qvousq; vel mera ſaltem texturæ partium mutatio, facta vel ab Arte vel Naturâ exporrigere ſe qveat in novis qvalitatibus in unâ eâdemq; materiæ portione producendis,* (teſte Franciſ. Bacon. de Verulam. in Augment. Scient. *&* Nobilisſim. Anglo Robert. à Boyle in chymiſt. Sceptic.) *tum qvâ ratione inde ceu ex radicibus, morborum progerminent flores, ex floribus ſemina, tum qvomodo æqvè Medicamina ex illius contrà hos deleterios fructus propullulantes concinnari debeant, ut Medicina noſtra &* Naturalis ſcientia Phyſica *priſco illo ævo plusqvam Cimmeriis ignorantiæ tenebris offuſæ jam ſplendidiſſimo veritatis fulgeat jubare.*

Qva-

Qvales etiam non faces ANATOMIA LOCALIS *inprimis* vivorum, *veluti novus* Medicinæ *phoſphorus apertis ac luculentiſsimis radiis intellectus nebulas erroribus cœcati diſpellentibus amore flagrantibus animis veritatis anthropologicæ accendit? Numne mirificus ille Maris Microcoſmici Euripus, ductus chyliferi meſenterici & thoracici cum vaſis lymphaticis & ſalivalibus inde usq; in abſtruſo manſiſsent? qvis unqvam fermentorum nedum in viſceribus, ſed & ſingulis corporis partibus etiam minutisſimis gliſcentium, ductus pancreatici, motus inteſtinorum & aliorum cognitionem attigiſſet? de genuino modo conceptionis & formanis in utero fœtifero qvantum ſilentium? de Chirurgia infuſoriâ & transfuſoriâ nemo muſsitaſſet, tantum abèſt, ut volumina de hiſce in publicum dare qvispiam ſibi præſumſiſſet.*

Ut igitur ſummis elogiis dicta VIVORUM ANATOMIA *celebranda item nec laude ſuâ deficit* DEFUNCTORUM *ſeu* CADAVERUM. *Nam & hujus operâ, qvæ priora ſecula forſan in rimandis corporum noſtrorum abditis parum ſirma, nec ſatis bene perveſtigata ad Nos transmiſerunt, jam accuratius, exqviſitius, cæteroqvin perfectius cognita & perſpecta habemus, ut hinc qvoqve conſtet, multa olim vel conſentiendi vel ſubſcribendi facilitate vanis rationibus fultâ frivolè adſtructa fuiſſe. Præterqvam enim qvod hujus adniculo reſeratis Corporis clauſtris manibꝰ cordatis, naturalē non ſolùm partiū corporis humani ſitū, ſtructurā,*

 con-

poris conformationem & diſpoſitionē cognoſcimus, ſed &, ſi qva in interioribus corporis receſſibus Membrorum præter Naturam portenta & alia Naturæ adulteria admirabilia & inexplicabilia per αὐτοψίαν *Nobis oſtenduntur. Ex qvorum cenſu & teſtis locuples erit Præſens* CARDIANASTROPHE *Cadaveris ſexus fœminei* MARIÆ Hohes Oſchatzenſis *hoc Anno 1671. die 13. Januarii ob capitale in puncto incendii & furti facinus prius ſupplicio rogi, & demum gladii addictæ à* REVERENDISSIMO *ac* SERENISSIMO *Noſtro* PRINCIPE *ac* DNO, DNO AUGUSTO *Poſtulato* ADMINISTRATORE *Magdeb. &c. Dno Noſtro Clementiſſimo, ad uſum anatomicum Nobis indultu gratioſiſſimo adjudicatæ.* HUJUS HISTORIAM *circumſtantiarum ſuarum limitibus à* ME *deſcripturo*, Lector Benevole, *prius præmonendus es, ut, ſi qvem in præſentis materiæ tractatione diverſum animadverteris ſtylum, ignoſcas, qvem non latebit, diverſum tractandi modum in hac re Phyſicum, Medicum & Moralem emblematicum hoc reqvirere. Faxit* DIVINA CLEMENTIA *ut omnia cedant in* Nominis divini *gloriam*, Philiatrorum, Phyſicorum & Theologorum *commodum ac omnium proſperrimam ſalutem. Hiſce longum Te*, AMICE LECTOR, *valere jubemus.*

FRIDERICUS HOFFMANNUS
Med. D.

CAR-

CARDIANASTROPHES ADMIRANDÆ
HISTORIA ANATOMICA.

VETERIBUS illis ANATOMICAM SCIENTIAM nō ſatis edoctis perabſurdum fuit *COR* Hominis membrum nobiliſſimum ullis Morborum vel Symptomatum inſultibus eſſe expoſitum, eò qvod vel tantillum læſum funeſtam illicò inferat cladem. Sed qvid de varii generis abſceſſibus dicturi fuiſſent? *Guilhelm. Fabric.* Libr. 2. obſ. chir. 27. in pericardio Ulcus ſanioſum in agricolâ qvadragenario poſt ſectionem obſervavit; & *Franciſc. Rota* de Curat. Vulner. Sclopet. fact. c. 23. Pericardium cum notabili CORDIS putredine totum corruptum vidit. In ipſo Corde *Joh. Fernelius* tres abſceſſus ſordidos & cavos Libr. V. pathol. cap. 12. In Auriculis *Trincavellius* Libr. VI. cap. 11. in ſubſtantiâ *Hollerius* Libr. 1. de Morb. 6. intern. cap. 29. in Ventriculis *Benivenius* de abdit. cap. 89. Qvid dicam de aliis in corde inventis? Sic An. 1661. in defuncti Cardina-

dinalis Mazarini diſſecto cadavere COR inſolitæ magnitudinis tophaceâ qvâdam materiâ imprægnatum inventum fuit; Pili Cordis tunicis præter naturam adnati in *Ariſtomene Meſſenio* â D. Hieronymo juſtisſimo dicto, qvi trecentis Lacedæmoniis occiſis ab iisdem tandem captus & occiſus poſt mortem apertus COR hirſutum exhibuit. *Valer. Maxim.* Libr. 1. cap. 6. Oſſa in Corde deprehendit *Th. Bartholinus* Centur. 1. hiſtor. 50. Polypum, idem Centur. 3. hiſtor. 17. Excreſcentias, Vermes, Serpentes &c. prætereo. Qvoties alia oſtenta â Medicinæ proceribus in Corde fuerunt obſervata? COR δικόρυφον ſeu bifidum in cadavere hominis delineant *Riolanus* in anthrop. Libr. 3. c. 12. & *Th. Bartholinus* Centur. 1. hiſtor. 67. COR ſolidum & absq; Ventriculis repertum Cattier. in obſerv. 18. ſchol. COR duplex *Zacutus* de Medic. Princip. hiſtor. Libr. 2. hiſtor. 38. HELMSTADII aliqvot retrò annis COR in ſubſtantiâ totum adipoſum in cadavere ſtudioſi cujusdam â D. D. JOHANNE BOSSIO in lucem protractum. Omnium admirationem ſuperat Sicarii iſtius dicti RICHARDI FRANCOEUR cadaver rotæ adjudicati, in qvo teſte ISAACO CATTIERIO in obſ. Medicin. 17. Omnium internarum partium thoracis & abdominis inverſio & tranſpoſitio à DNO REGNIER Scholæ Medicæ Pariſienſis Doctore obſervata fuit.

Venæ

Venæ Umbilicalis ſitus, progreſſus, & inſertio con- »
ſveto Naturæ ductu ad dextrum tendens hypochon- »
drium & in hepar inſertum hîc in hypochondrium de- »
ſinebat ſiniſtrum; hepate ſub hypochondrio ſiniſtro, »
Lienis & fundi Ventriculi locum occupante, Liene »
contrà in hypochondrio dextro; cujus poſitum inver- »
ſum ſeqvebatur & inverſus Venæ ſplenicæ & totius »
Venæ portæ ſitus & diſtributio inverſa. Vena enim »
portæ, qvæ naturalem ſitum in parte dextrâ aliàs obti- »
net hîc in ſiniſtrâ parte fuit conſtituta, & ſplenica, qvæ »
è ſiniſtris eſſe debebat, è dextris fuit. Ventriculi ori- »
ficium ſuperius ſuper dextro latere Vertebrarum Meta- »
phreni collocatum fuit, inferius ejus orificium ſive py- »
lorus in latus ſiniſtrum inverſo etiam Naturæ ordine re- »
clinavit. Qvalis Ventriculi ſitꝰ, talis & inteſtinorum fuit: »
Inteſtinorum Principiorum aliàs in dextris, hîc à »
ſiniſtris pylori ductum ſeqvens oriebatur, unde & Duo- »
denum in ſiniſtrâ parte, erat collocatum, inteſtinum je- »
junum in dextra parte, cœcum in ſiniſtrâ cum appen- »
dice ſua, unà cum initio coli. Colum in dextrum latus »
deſinebat & Rectum ab eo latere exordium duxit. Ve- »
na hæmorrhoidalis è Splenicâ deorſum exoriebatur. »
Aortæ truncus deſcendens dextrum latus occu- »
pavit tranſpoſitis unà omnibus ejus ramis. »
Renum pariter ſitus fuit inverſus. Siniſter digiti »
latitudine depresſior erat, dexter autem fuit elatior. »

„ In PARTIBUS VITALIBUS tres Pulmonum lobi „ ad dextrum latus pertinentes ſiniſtro latere, duo verò „ dextro continebantur.

„ CORDIS conus, qvi ad ſiniſtrum latus paulò in- „ flectitur, baſiſus qvæ ad dextrum vergit, etiam contra- „ rio modo hîc ſe habuerunt. Pericardii & Cordis mu- „ cro latus dextrum , ejus verò baſis latus ſiniſtrum „ reſpexit, & ſic qvatuor vaſorum Cordis ordo item im- „ mutatus fuit, ut & Ventriculorum Cordis ſitus inverſus, „ qvi dexter vulgò habetur, in hoc cadavere ſiniſter erat, „ qvi verò ſiniſter dexter habebatur. Sic & Aorta in dex- „ tro latere fuit poſita & vena cava in ſiniſtro ad ſpecta- „ bilis erat cum auriculâ cordis majore, Arteria verò ve- „ noſa & Vena Arterioſa cum minore cordis auriculâ in „ dextero conſpiciebantur. Hæc Cattierius.

At qvid hiſce exteris & vetuſtis tam diu immora- mur, cum noviſſima nec minus vernacula adſint? Satis abunde ſuppetit *præſens Obſervatio* de CARDIANA- STROPHE ſeu CORDE *inverſo* in Cadavere *MARIÆ* Hoches 19. annorum Oſchatzenſis in publicâ Anatomiâ à COLLEGIO MEDICO *Civitatis Hallenſis* Anno 1671. d. 13. Januarii SERENISSIMI NOSTRI PRINCI- PIS ac DNI DNI AUGUSTI Poſtulati *Adminiſtrato- ris* Magdeb. &c. DNI Noſtri Clementiſſimi gratioſiſ- ſimo indultû invento. Cujus *Actus* ſeqventi modo à Nobis fuit celebratus.

Die

Die 14. Januarii horis matutinis dictum cadaver ſupino decubitû per menſam expanſumViſceribꝰ cultrum anatomicum, imisqve illorum penetralibus noſtræ mentis & oculorum aciem excepit. In infimâ corporis cavitate partibus continentibus cuticulâ cum cute, panniculo carnoſo & decem abdominis muſculis, duobus ſcilicet obliqvè adſcendentibus, duobus obliqvè deſcendentibus duobus transverſis, duobus rectis & duobus pyramidalibus cum vaſis umbilicalibus & peritonæo ſectione prius remotis & demonſtratis omnium contentarum partium naturalium ventriculi & inteſtinorum tam tenuium qvam craſſorum ſitus naturalis, connexio uſus ſpectantium oculis fuit expoſitus, cum demonſtratione avtopticâ Venarum lactearum Meſentericarum in vivo cane diſſecto.

Hujus Anatomiæ initiũ faciente & demõſtrante D.D. CAROLO SCHÆFFERO Collegii Seniore.

Die 15. Ejusdem, Epatis, Lienis, Renum & reliqvarum tam facultati Naturali, qvam genitali inſervientium partium ſitus, connexio & uſus fuit examinatus. In partibus genitalibus externis nullo veſtigio clitoridis præſente Alæ ſeu Nymphæ transpoſitæ fuerunt ad ſiniſtrum labium vulvæ internum. In internis hymenem conſtituebat anguſtia venis & arteriis intertexta & implicata inſtar roſæ purpureæ nondum explicatæ. Ubi inſuper diſcurſus inſtitutus de uſu primæ & ſecundæ coctioni dicatarum & ſangvinis depurationi inſervientium partium. De naturâ fermentorum

In demonſtratione Anatomicâ ME FRIDERICO HOFFMANNO ſuccedente.

torum in viſceribus gliſcentium eorumqve præternaturali conſtitutione , de organo ſangvificationis genuino, de modo conceptionis & formationis in utero &c.

Die 16. Ejusdem, cultro anatomico ad medium ventrem, in qvo partes vitales continentur, ſeſe vertente Pulmonum lobos conſveto qvidem ac naturali ſitu poſitos vidimus ſed arteriâ venosâ & venâ arteriosâ etiam tranſpoſitis hac in ſiniſtra, illa autem in dextra Pulmonum parte Pleuræ inſuper p. n. uſqveqvaqve & diaphragmati, qvod ſuperius & inferius cum Mediaſtino Coſtis mirum in modum implicatum & adnatum erat, affixos animadvertimus tophaceâ materiâ ad gr. IX. pondus æqvante, thymum obſidente.

Seqvente inde D. D. VALENTINO ANDREA MOELLENBRUCCIO in partium vitalium Oeconomiâ exponendâ.

Ad CORDIS verò Ejusqve vaſorum anatomiam pergentes, diſſertatione juxtà habitâ de venis lacteis thoracicis, de circulari ſangvinis motu, pulſu &c. in hanc præſentem CARDIANASTROPHEN *admirandam* incidimus: Et cum hæc latisſimum Nobis diſcurrendi aperiat campum lubet aliqvantiſper ulterius egredi, & frena diſcurſus liberius laxare.

CARDIANASTROPHE ἀπὸ τῆς καρδίας à Corde & ἀναστροφῆς inverſione nomen mutuata eſt. *Petrus Molinæus* in anatomiâ Arminianiſmi cap. 44. 46. f. 121. Vocabulo στρεψικαρδίας ſeu verticordiâ utitur.

Verùm ſub hac appellatione intelligit Theologicè gratiam DEI in ſpirituali noſtrâ regeneratione COR hominis convertentem. Aliàs utrumqve vocabulum ad ſenſum moralem & phyſicum trahi poteſt. Sic Daniel.IV. 16. de *Nebucadnezare* ſcriptum legimus, qvod COR Ejus ab humano immutari & cor feræ Ei dari debeat. Unde & *Tertullianus* de pœnitentiâ cap. 12. ſeptenni ſqvalore exomologeſin operatus, ungvium aqvilinum in morem efferatione, & capilli incuriâ horrorem leoninum præferente. Ratione ſubſtantiæ carneæ COR ſemper unum & idem manſiſſe, nec ipsa corporis ſpecie tranſiiſſe in belluam, unanimis Doctorum ſententia eſt, ita ut Ejus corde in ſitu naturali poſito, qvale aliàs naturaliter deprehenditur, humanum ſolum Ejus ingenium in ferinam indolem degeneraverit, & Rex ſola ferina phantaſia mente captus uſus fuerit, non qvod toto corporis habitu vel Urum, vel monſtrũ ex bove & leone compoſitum exhibuerit, adnatis etiam cornibus & cauda leonina. vid. *Pererius*. *Cornel. â Lapide* in Dan. *Johann. de Mey* S. phyſiolog. p. 3. c. 4. *Delrio* libr. 2. diſqviſit. qvæſt. 18. An verò Chald. שְׁנָא veram ac realem immutationem & inverſionem denotet, ex qvâ tranſpoſitione ferina indoles qvodammodo originem traxerit, Ego non dixerim, neminem habens præeuntem, & nullum hactenus vidi, qvi exactius in inſignem hanc metamorphoſin Re-

gis

gis Nebucadnezaris inqviſiverit. Nos in præſentiarum non tam de Morali, qvam Phyſica CARDIANASTROPHE propriè ac primariò ſumus ſolliciti. Latinè dicitur CORDIS INVERSIO, TRANSPOSITIO.

COR Latinum vocabulum qvidam deducunt à verbo *Curo* Botſaccus in moralibus Gedanenſibus tit. COR: ſed *Curo*, potius derivatur à COR. *Becmannus* in origin. LL. p. 369. Nobis à currendo Nomen videtur ſortitum, non ſolùm qvod ab ipſo curriculum vitæ noſtræ trahamus & in ipſo vivere deſinamus, verum etiam ob perpetuum motum, qvo minus enim SOLIS Macrocoſmici motus, niſi totam hujus Univerſi Machinam velis dirutam, ne momentum qvidem ſubſiſtit ſed perpetuus eſt, usqve dum dies univerſi novisſima altisſimum domicilium & omnia igne abſumſerit; Eò minus SOLIS microcoſmici vitæ curſum moderantis beneficentisſimi absqve microcoſmi interitu intercipitur. Non deſunt qvi à Græco *κῆρ* à *καίω* uro derivatum volunt, unde & vocem produxit *Ovidius* in iſto verſu:

Molle meum levibus COR eſt violabile telis.

Becmanno l. c. *κῆρ* deſcendere videtur ex Ebr. כר recordatus eſt, meminit. Aliis *καρδία* qvaſi *κραδία ἀπὸ τοῦ κραδαίνειν* vel *κραδαίνεσθαι*, qvod moveat & moveatur

veatur

veat & moveatur. Nonnulli amant σπλάγχνον ſeu viſcus ſimpliciter appellare, unde ἀσπλάγχνος timidus & μεγαλόσπλαγχνος cordatus. Ebraicè vocatur לֵבָב vel contractè לֵב qvod vocabulum aliqvando ſumitur pro qvâvis re mediâ. Sic יַמִּים בִּלְבַב Jonæ 2. 4. in cor marium. Idem vocabulum habent etiam Chaldæi Syriqve, nam Chaldæi COR vocant לֵב vel לִבָּא Syri verò לֶבָּא. Hinc nomen proprium לַבִּי *Lebbeus Apoſtolus*, qvaſi cordatus, vel ut *Hieronymus* eleganter reddidit, *Corculum*. vid. *Buxtorff*. Lexicon Chaldæo-Syrum.

Ab *Hippocrate* Libr. de aliment. ἀρχὴ μεγάλη Ariſt. 3. de part. animal. cap. 4. ὅιον ζῶον ἐν τοῖς ἐμβρύοις, qvaſi animal in animali. Ab aliis regia humani imperiii ſedes. Animæ arx & cogitatorium. *Tertullianus* de reſurrect. Diæ domus rationis & alti conſilii ſedes. *Hilarius* in Geneſin. Bonorum omnium & malorum ſecretarium. *Euſ. Gallus* Dom. II. poſt pentecoſt. Omnium cogitationum ſcaturigo. *Ambroſius* ſerm. 11. in Pſalm. 118. Sapientiæ receptaculum. Hinc *Beidavius* ad iſta Alcorani ſurata 94. verba אלם כשקח לך צורך i. e. annon dilatavimus tibi pectus tuum? notat, qvod *Turcæ* credant *Gabrielem* Muhamedis adhuc juvenis COR extraxiſſe, idqve laviſſe, & deinceps fide ac ſcientiâ impleviſſe. Vid. *Pfeifferi* diſſert. de *Alcorano* th. 4.

p. m. 58. *A Baſilio* in Catenâ Græc. prov. 1. 5. vocatur Mare variis cupiditatum æſtibus & fluctibus inqvietum, in qvo voluntas ut navis eſt. Ab aliis facultatis vitalis domicilium indigitatur. Fons & perpetuus nectaris vivifici focus. Primum ignis animalis & perpetui frigoris ſeu mortis ultimum receptaculum. Habent qviq; *Artifices & Muſarum antiſtites*, inqvit *Joh. Heinr. Urſin.* in analect. ſacr. ſua in corde miracula. Mirantur *Mathematici* alterum hoc in microcoſmo primum mobile. Mirantur *Geometræ* ponderis incrementum. Nam *Ægyptii* usq; ad ætatis annum qvinqvageſimum augeri crediderunt, binas qvotannis ponderis drachmas accedere, tantundem deinceps detrahi, & ideò non vivere hominem ultra centeſimum annum defectu cordis. *Petrus Mexias* libr. 1. Silvar. cap. 10. *Pier. Valer.* l. 21. hieroglyph. Mirantur *Medici*, quod cremari nō poſſit eorum, qvi vel veneno interempti, ut *Germanici Cæſaris* vel cardiaco morbo interierunt. *Zvvinglii* COR in Capellenſi prælio occiſi & ab hoſte victore combuſti in cineribus illæſum inventum. *Scultetus* in annal. Evang. Anno 1531. *Thuanus* Libr. 1. Mirantur *Phyſici* repertum Ariſtomenis, (ut ſuprà monitum,) *Leonidæ*, *Lyſandri* fortisſimorum virorum COR hirſutum & piloſum. Maximam admirationem parit cordis *profunditas* tanta, ut nullius humani judi-

judicii vi poſſit explorari, nec minorem *capacitas.* Animæ enim ſic qvaſi regia ſedes & arx eſt, ut ea tamen toti corpori præſens in omnibus vigeat partibus, nec major in majoribus, nec minor in minoribus, ſed in minimis tota, in maximis tota. Hæc modo *laudatus Urſinus.*

COR ſumitur interdum in Sacris Synecdochicè pro toto homine, ſic in eo cavete ne corda veſtra obruantur nimio cibo ac potû. Et alibi uſurpatur pro animâ rationali, qvæ radicaliter in corde, formaliter in cerebro & eſſentialiter in ſingulis partibus habitat. Sic 1. *Petri* 3. v. 4. ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος. Et *Hebr.* 13. v. 8. καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν. Sæpenumero etiam per COR Affectus & cupiditates hominis indicantur, ut *Pſalm.* 62. & *Matth.* 6. verſ. 22. ὅπου ἐστιν ὁ θησαυρός ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν. COR ἀνθρωποπαθῶς & DEO tribuitur ut Spiritui puriſſimo & abſolutiſſimo, & intelligitur θεοπρεπῶς. ut 1. *Samuel.* 13. Act. 13. *Proverb.* 21. &c.

COR inverſum qvod attinet, aliàs & in Sacris Literis hinc & inde Ejus fit mentio, Sic Pſalm. 101. 4. לֵבָב עִקֵּשׁ cor pravum Pſalm. 105. 25. הָפַךְ לִבָּם convertit cor eorum. Hic *Joh. Leuſden. Philologus Hebraus*

bræus Diſſert. 10. p. 9. notat præeunte ipſum CL. *Buxtorffio* in *Tiberiade ſive comment. Maſor.* p. m. 169. qvod qvemadmodum Cor inverſum perverſum indicat hominẽ, ſic litteræ inverſæ in Bibliis hebraicis peculiarem ſignificationem habeant. E. g. Numer. 10. 35. in voce בִּנְסֹעַ in proficiſcendo. Hæc littera Nun eſt inverſa ad indicandum juxta *Rabbinorum* ſententiam hoſtes Iſraëlitarum retrorſum ituros eſſe & ſe inverſuros, uti inverſa eſt littera. Et Numeri 11. 1. כְּמִתְאֹנְנִים ut qviritantis, hæc littera Nun inverſa denotat perverſitatem populi. Verùm, hæc Philologorum accurato relinqvimus judicio.

CORDIS figuram naturalem depingit *Ariſto. teles* 3. de part. animal. cap. 4. ἀυτῆς εἶδος ϛρογγυλώτερον: τὸ ἀκρὸν ἐις ὀξύ συνῆκται. Unde & Hippocrates Libr. de Corde figuram delineat, eſſe ὁκοίη πυραμὶς.

Ejus *Situs Naturalis* eſt in thorace μέσῳ juxtà *Hippocrat.* περὶ ἀνατομῆς τῷ πνεύμονι ἐγκαθιδρύμενον & qvaſi ἐν τοῖς λοβοῖς ſepultum mediante τῷ περικαρδίῳ. qvod oritur teſte *Galeno* 7. περὶ ἐγχειρήσ. cap. 3. & 6. περὶ χρείας cap. 16. ἐκ τῆς κεφαλῆς τῆς καρδίας.

Ariſt. 1. hiſtor. animal. cap. 7. κεῖται τὴν θέσιν ἐν

μὲν

μὲν τοῖς ἄλλοις ζώοις κατὰ μέσον τοῦ στήθους, ὅσα ἔχει στῆθος· τοῖς δ' ἀνθρώποις ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μᾶλλον, μικρὸν τῆς διαιρέσεως τῶν μαστῶν, ἐν τῷ ἄνω μέρει τοῦ στήθους. Huic adſtipulatur *Athenæus* Libr. 8. §. 10. μόνον ἄνθρωπον τῶν ζώων τὴν καρδίαν ἐν τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι, τὰ δὲ ἄλλα ζῶα ἐν τῷ μέσῳ.

Adeoqve Naturalis CORDIS ſitus, qvoad baſin in medio eſt thorace, non *arithmetico*, inqvit *Excell. Rolfinckius* in tr. de *Corde*, ita ut tanta ejus ſit à ſuperis, qvanta ab inferis, aut æqvalis à dextris ac ſiniſtris diſtantia, ſed *geometrico*, qvod ipſi conveniens & Natura ob aliarum partium legitimum ſitum ei asſignat, mucrone in ſiniſtrum Latus vergente.

Partes CORDIS duæ ſunt, *una* major, *altera* minor. *Major* ſeu Latior pars τὸ κυρτὸν τῆς καρδίας ἢ βάσις dicitur Hipp. περὶ καρδίας. t. 45. Hanc Galenus partem corporis principalisſimam vocat ob thalamorum ſeu ventriculorum orificia in primis ſiniſtri, qvæ faciunt ad conſervationem vitæ.

Minor ſeu *anguſtior* pars οὐραγὸν cauda ab Hippocrate; Τὸ ὀξὺ ab Ariſtotele, κορυφὴ à Galeno appellatur. Hæc conſideratur ἀκριβῶς, ut apicem notat, vel latè, prout mediam includit partem.

Media inter utramqve poſita pars *Ventriculos* inclu-

cludit, qvos interius duos habet. *Unum dextrum* φλεβώδην venoſum, *Alterum ſiniſtrum* ἀρτηριώδην. *Dextro* ejusqve baſi & toti venæ cavæ orificio Auricula dextra ſecundum longitudinem incumbit, cum affixa venâ cavâ & venâ arteriosâ. *Siniſtro* & Arteriæ venoſæ orificio auricula ſiniſtra anteriori ſede appoſita eſt cum Arteriâ aortâ inde radicante.

Uſus horum Ventriculorum eſt, dextri ſcilicet, ſangvinem cum chylo & lymphâ mixtum ex *venâ cavâ* recipere & per *venam arterioſam* ad *Pulmones* ablegare, & exinde ad *Arteriam venoſam* in *ſiniſtrum* ejus *ventriculum*, à qvo mediante *arteriâ aortâ* ad omnes corporis partes derivatur.

At verò *Cultri* noſtri acie, ut ſuprà innuimus, ad CORDIS ſitum naturalem inveſtigandum etiam atqve etiam properante, talem ſanè non deprehendimus, qvalem animis intenderemus, ſed ecce! CARDIANASTROPHEN ſeu COR *inverſum* αὐτοψίᾳ noſtra firmatam & à *Naturâ enormi* productam, qvalem *præſens Tabula* cũ litteris & ſignaturis explicans oſtendit.

CORDIS *baſis*, qvæ ad dextrum alias paululum inclinat ejusqve *conus* qvi ad ſiniſtrum latus ſolito Naturæ ordine vergit, inverſo modo hîc ſe habuerunt.

CORDIS *apex ſeu conus* A. latus dextum & Ejus *baſis* B. latus ſiniſtrum occupabant. *Dexter Ventriculus* N. *ſiniſtrum*, & *ſiniſter* O. *dextrum latus* reſpicie-

ciebat, utroqve propriis ſuis *vaſis* cum *auriculis* æqvè inverſis inſtructo, inſolitæ in *Cordis* egreſſu craſsitiei & amplitudinis, ita, ut *aorta* E. in dextro latere, *vena cava* G. in ſiniſtro adſpectabilis eſſet cum *auriculâ Cordis majore* C. *Arteria* verò *venoſa* P. & *vena arterioſa* L.L. cum *minore cordis auriculâ* D. in dextro apparebant, hâc tn. ſingulari & admirandâ *Naturæ* pœnitudine & providentiâ qvaſi ut hæc vaſa majora & ſatis ampla & craſſa in exitu ad qvatuor præter propter trãsverſorum digitorũ longitudinẽ mutato progreſſu præternaturali *Arteria aorta* ſatis craſſa & ampla E. cum comite *Arteriâ venosâ* P. ſiniſtrorſum ex oppoſito, *vena cava* G. cum *venâ arteriosâ* L. dextrorſum declinarent, hæ ad pulmones, iſtæ autem ad truncum adſcendentem F. H. & deſcendentem I. K. *vaſorum majorum* conſtituendum. Adeoqve noſtram hanc CARDIANASTROPHEN ſuprà deſcriptæ ex CATTIERIO eò præcipuè intereſſe dicimus, qvod hæc partes omnes internas tam infimi qvam medii ventris inverſas & transpoſitas exhibeat: *Præſens* autem ſolam totius CORDIS *inverſionem*, ut & in hâc videamus *Naturæ* prius aberrantis in formatione CORDIS inversâ, poſt hoc vitium qvaſi corrigentis in vaſorum majorum ad naturalem poſitum diſtributione cautam & curioſam circumſpectionem. Etenim absqve hoc fuiſſet, de corporis ſymmetriâ, qvæ in utriusq; lateris proportionali

nali conſiſtit ſimilitudine plurimùm deceſſiſſet; nunc verò *venâ cavâ*.I. dextro, *Arteria aorta* E. ſiniſtro lateri reſtitutis, ambo latera ἰσοδυναμοῦντα invicem æqvipollebant, & mutua inter ea obveniebat ſimilitudo, eoqve incedebant ordine ut *Vena cava* I. dextrum *Aorta* K. ſiniſtrum occupaverit latus ad vaſorum non decuſſatim transferendorum diſtributionem, & *motum ſangvinis circularem* non interrumpendum, ut ſangvis venoſus ad inverſum *cordis ventriculum ſiniſtrum* D. per *venam cavam* G. & inde ad *venam arterioſam*. L. per *Pulmones* ad *arteriam venoſam* utramqve etiam inverſam & tranſpoſitam L. P. fuerit delatus, & ex hâc in *dextrum cordis ventriculum* N. etiam tranſpoſitum & inde per *Arteriam magnam* E. ſiniſtrorſum ad ſingula corporis membra.

Qvis eſt? qvi hîc non videat monſtroſam *Naturæ* ab inſtituto opere aberrationem, facultate ejus πλαστικῇ in córdis ſitu naturali formando hallucinante? qvem non admiratione afficiat ſtupendum ac inſolitum illud Naturæ productum? Monſtrum, inqvit *Zacbias* in qvæſt. Medico legal. Libr. 7. tit. qvæſt. 1. & 11. p.m. 531. num. 38. aut peccat ſecundum externam formam, aut peccat ſecundum externam conſtitutionem, aut ſecundum ſitum, aut ſecundum ſubſtantiam membrorum. (*Secundum externam formam* peccat, ſi conſvetam ac nativam ſuam formam non obtineat, qvo

qvo ſpectat monſtrum Yſtadienſe Th. *Bartholin.* C. 1. hiſt. 8. Clitoris oſſeus & inſtar colli anſerini Ejusd. c. 3. h. 69. Dentes continui Centur. 1. hiſt. 35.) *Secundum conſtitutionem* peccat, ſi membra ſuam rectitudinem non ſervent, ut naſus diſtortus, oculi ſtrabi, pedes contracti &c. *Secundum* ſitum peccat illud, in qvo membra & partes ſuum naturalem ſitum non ſervant, (ut qvod *ventriculum* habet in thorace, prout aliqvot retrò annis *Lipſiæ* in qvodam *ſtudioſo* beneficio anatomiæ tale exemplum in lucem protractum. Si COR in hypochondriis ſitum, Teſticuli in abdomine *Th. Barthol.* c. 1. h. 36. Oculi bovinis majores in medio frontis. idem c. 1. h. 56. in ore pudenda virilis ſexus. idem c. 1. h. 83.) Si manus propè coſtas mendoſas, ut illud *Hipp.* Ad hanc Monſtri ſpeciem & præſentem CARDIANASTROPHEN meritò referimus. *Secundùm ſubſtantiam* membrorum peccat, qvod habet aliqvod membrum diverſum ab humanâ ſpecie, vel ſecundum totum ab humanâ ſpecie diſtat, ut Puer capite canino, vel bubulinis cruribus aut eqvinis, (vel ex cane nata puella id. *Bartholin.* c. 5. h. 87. vel ex Capra homo, Idem. c. 1. h. 86. aut ex Urſo homo. *Saxo* l. 10. Hiſtor. Danic. *Dilherr* in Ehre der Ehe p. m. 300. *Th. Bartholin.* c. 5. h. 87. l. c. ex virgine cum ſimiâ coeunte homo *idem Dilherr* l. c. & *Bartholin.* l. a. ex eqvâ gemelli homines *Joh. Freitag.* in Noct. Medic. p. m. 271.) Qvod peccat *ſecundum Qvantitatem*, aut eſt mutilum, aut excedens, utrumq; aut deficit, aut excedit, in particulis

membrorum, aut in membris ipſis, vel in partibus majoribus, ut capite & cruribus, (veluti ſi capite, ſi cranio *Th. Bartholin.* c. 3. h. 7. ſi cerebro careat, idem c. 1. h. 83. Si Cor deficiat, vel gemino dotetur, vel manibus careat, ut pedes harum cogantur eſſe vicarii, Idem c. 3. h. 26. Si penis & podex deficiant, Idem c. 1. h. 65. Si naſo duplici. Id. c. 1. h. 25. vel qvatenus cruribus aut qvaternis brachiis conſtet.) Vel peccat in *qvantitate* ſecundum totum, ut Gigantes & Pygmæi. vid. *Fortun. Licetum. VVeinrich.* de Monſtris. *Obſeqventem* de Prodigiis. *Th. Bartholin.* c. 2. h. 44. Verum enim verò Monſtroſæ hujus præſentis CARDIANASTROPHES qvam deſignabimus cauſam? Num præpotentem *Naturæ Conditorem* alicujus erroris aut imperfectionis inſimulabimus? abſit. An *Planetarii Spiritus* arceſſendi? minimè. Non poteſt, qvin proprio *Spiritui* πλαστικῷ per phantaſiam matris ſive ſtupendo rei inſolitæ & horrendæ conceptu (prout fama crebreſcit, ejus *Matrem* cum *hanc MARIAM* in ſinu uteri geſtaſſet furem ſuſpenſum tum temporis continuæ memoriæ qvaſi infixum habuiſſe) ſive ſimilis monſtri obauditione ſive propriâ thymoſi motam talis idea monſtrifica impreſſa fuerit, ſecundum qvam Naturæ proprii ædificii architectonicæ perambulanti ſui ſeminis latebras omnes ac receſſus, illudq; transformanti juxtà imaginis ſuæ entelechiam talis operatio præter intentionem modificata, ut iſtiusmodi CORDIS inverſione inde reſultante Monſtroſa hæc CARDIANASTROPHE in Mundi ſcenam prodierit.

Bene-

Beneficentisſimus Naturæ Parens Eccleſ.7.30. *Hominem* rectum feciſſe dicitur עָשָׂה הָאֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם יָשָׁר i. e. rectum hominem DEUS fecit.

Unde *teſte Ovid*.1. Metamorph.

Pronaq; cum ſpectent animalia cætera terram,
Os homini ſublime dedit; cœlumq; tueri,
Jusſit & erectos ad ſydera tollere vultus.

Et *Manilio* libr. 4.

projecta jacent animalia cuncta
in terrâ vel merſa vadis, vel & aëre pendent
ſed homo ſtetit unus in arce
Erectus capite victorq; ad ſydera mittit
ſydereos oculos, propiusq; adſpectat olympum,
inqviritq; Jovem &c.

adſtipulante *Proſper. Aqvitan.*

Qvid mentem traxiſſe polo, qvid profuit altum
erexiſſe caput, pecudum ſi more pererrant
avia, ſi frangunt communia pabula glandes.

Adeoq; non eandem nobis, qvam cæteris animantibus attribuit Altisſimus corporis figuram, ſed noſtro ingenio habilem & aptam juxtà *Lactantium*. Cumqve illas prono corpore ad paſtum & reliqvas corporis voluptates abjeciſſet, Nos tanqvam Dominos ac ſpectatores hujus univerſitatis ad cœli & aſtrorum conſpectum excitavit, ut illud ipſum domiciliū erecti contueamur, qvo Nobis eſt omnis hujus vitæ curſus dirigendus. At corpus noſtrum totius univerſi compendium nonne

pro potiſſimâ ſui parte ponitur corde? qvod ſedes rectitudinis illius eſt, qvam DEUS homini indiderat, unde & *Pſalm.*11.2. expreſsè לְיִשְׁרֵי לֵב rectos corde. Qvo recta non ſolum ſituatio, ut ſic loqvar, ſed & bonitas in homine creato & congruentia ejus cum intentione DEI exprimitur. *Chaldæus* per זַכַּאי תַּקִּיף reddidit, qvæ vocabula nil, niſi qvod convenientiſſimum eſt, exprimunt. In omnibus *SS. Scripturæ* locis ubi de recto homine & recto corde tractatur Ejus rectitudo, ſapientia, ſtultitia, ſive qvalitates aliæ notantur. Præſupponunt tamen ſemper ipſam cordis naturalem conſtitutionem & ſitum. Sic. 2. *Reg.*10.15. COR יָשָׁר Græce εὐθεῖα, qvod Arabs vertit, Animus erga me rectus. Et Syrus ſinceritas in corde tuo. Nam Hebr. יָשָׁר includit rectitudinem 1. *Phyſicam* Ezech. 1. 7. 2. *Architectonicam*. 1. Reg. 6. 35. 3. *Moralem* exceſſus & defectus neſciam. Pſalm. 45. 7. Unde & errorem intellectus & defectum voluntatis atqve appetitus deviationem excludit. *Eccleſiaſt.*10.2 לֵב COR Sapientis ad dextram ejus, & COR ſtulti ad ſiniſtram ejus, non ſenſus eſt de ipſo cordis corpore & ſubſtantiâ, ſed de animâ, qvæ in corde ſedem habet, hoc ad dextrum eſt, h. e. dextrè omnia peragit, ſtulti verò omnia ſiniſtrè. *Aben Eſra* addit Metaphoræ rationem, qvia in dextrâ majus robur, qvam in ſiniſtrâ, ideoqve major promptitudo ob præſentem nempe ſangvinis ſcaturiginem, qvæ juxta ejus & aliorum mentem eſt Epar in dextro hypochondrio. Verùm modernorum Anatomicorum demonſtra-

ſtratio ſcaturiginem & fontem Sangvinis Epati obſtruxit. Alii metaphoram deducunt ex civili dextræ acceptione, ubi ad dextram ſolent ſtare juſti ac honorati. Nos verò ad naturalem ſitum potius cordis expreſsè referimus Salomonis ſententiam, qvod omnium Anatomicorum conſenſu baſi medium, non qvidem arithmeticum ut ſupra diximus, ſed geometricum obtinet, mucrone ejus ſeu co; o deflectente ad Lævam, ut Læva Naturâ frigidior & inferior dextrâ Spiritu vitali & Sangvine arteriolo agitetur & magis magisqve animetur. *Situm* eſt in *Medio COR* inſtar *Regis* aut *Principis*, qvi in ſuo territorio aut regno medium ſibi elegit locum pro imperiali domicilio.

COR piorum & juſtorum eſt *Curriculum Omnipotentis Regis*; trigonum *SS. Trinitatis* ergaſtulum, *pyramidalem* repræſentans figuram, *Spei amethyſto*, *Fidei chryſolitho*, & *Charitatis pyropo* rutilans, in qvo *divinæ Majeſtatis*, *Sapientiæ* & *Omnipotentiæ*, ut terreni *Principis* in numiſmate lucet *imago*. Hinc oſculandi præcordia vetus conſvetudo. *Leonides Origenis Pater* cum in filio animadvertiſſet divinius ingenium, dormientis pectus ſæpè reverenter oſculatus legitur, ratusq; in eo ipſo *Spiritum DEI ſibi Templum* conſecraſſe. *Euſeb.* Libr. 6. Hiſtor. Eccleſiaſt: cap. 2. Ex ideó pectus olim ungventis delibutum, & coronis ornatum, qvas hypothymiades *Poetæ* vocarunt, propter florum ἀναθυμίασιν, cum odor non ſolum natura à pectore in caput aſcen-

 dat,

dat, ſed & qvia in corde ſit animæ domicilium vid. *Athenæum* libr.15. *Hebræorum Summus Pontifex* in cordis loco geſtabat *URIM* & *THUMMIM* dictum. Et *Maximus* inter *Ægyptiorum* judices *Præſes Saphirum*, *veritatis imagine* inſculptam. *Pueri Romanorum* ingenui *Bullam* Auream *Cordis* figurâ, ut inſpicientes ita demum ſe homines cogitarent, ſi corde præſtarent. *Macrob.* 1. Saturn. cap. 6. & Urſinus l. a. Inde forſan & moderna dimanavit conſvetudo monilibus pectus ornandi gemmatis aut aureis ad ſignationem *COR DEO* gratum eſſe habitaculum. Unde *Joh. Heinricus Urſinus* l. a. Si qvis inqvit, rem penitius introſpiciat, " inveniet, COR eſſe in Piis & juſtis donum DEO ſolum di-" gnum, unde Proverb. 23.26. Præbe, Fili mi, COR tuum. " Annon illud maximè debitum eſt DEO? qvod eſt dan-" tibus chariſſimum, in dando facillimum, & in dato ſin-" ceriſſimum. Nam ut homo ei, qvi ſuprà omnia dili-" gendus eſt, id debet, qvod maximè diligit; ita DEUS " nec aliud exigit ab homine, qvàm qvod præſtitũ ſit faci-" le, qvia bonus eſt, nec cupit, qvam qvod ſine fuco & " fallaciis ſinceriter offeratur, qvia Sanctus eſt. Tale COR " eſt.

" *COR inferius acuminatum* terræ clauditur, ſuperius latum cœlo patet; Sic terrena vix cordis noſtri cuſpide attingamus, toto verò corde ad cœleſtem amorem adſpiremus, ut ſolo DEI amore impleamur, qvi major eſt corde noſtro.

In *Impiis*, ubi *CORDIS* ſitus vel ethicè vel phyſicè fuerit inverſus, *COR eſt nidus Diaboli* ex Luto *avaritiæ*, Limo *ſuperbiæ* & cœno *luxuriæ* ſtructus. Ex inverſis mentis actionibus & moribus tam morboſum temperamentum, qvam *COR* innoteſcere inverſum & perverſum ſcitum eſt Medicorum vulgatisſimum. *Moderni Mundi* intelligibiles & corporei nexus ſchema inverſum ſatis eſt documento. Annon pronus & projectus pecudum ſeqvitur veſtigia & in totius perverſitatis metropolin *avaritiæ, ſuperbiæ* & *luxuriæ* defertur? Examines ejus mores. Virtutem à vitio non uno loco videas dejectam, veritatem à Mendacio excluſam, fidem à perfidiâ pulſam, miſericordiam à ſævitiâ fugatam, modeſtiam ab inverecundiâ calcatam, temperantiam ab intemperantiâ proſtratam, obedientiam ab inobedientiâ ſuperatam, ut virtutem excoluiſſe, veritatem & fidem ſervaſſe, ſimplicis ſit eſſe ingenii, Miſericordiam nimiam præ ſe ferre pietatem, modeſtiam fœmineæ indolis & frontis eſſe, temperantiam avari, & obedientiam ſubjecti eſſe animi, nec heroicum redolere animum. Datam fidem fallere elegantiæ exaſciatæ qvoddam genus eſt. Veris adſvetus ſimplicioris ſortis eſt. Fallere & falſis delationibus ad majora adſpirare, aliorumqve interitu ſuum ſtabilire honorem, hæc demum prudentia eſt. Intuere illius actiones; nimius candor, apertum pectus & frons animo reſpondens ſapit ſimplicitatem, disſimulare amorem, metum, ſpem, triſtitiam, iram, digni-

gnitates, commendat hic Mundus. Vide Ejus geſtus; Manuum oſcula loqvuntur, etiam pedum, ad omnia etiam calceorum obſeqvia. Tam verſipellis pro temporum, locorum, perſonarum varietate, tam incerta, varia & pugnantia reperias, ut nihil credas. Aſt ex hiſce inverſis moribus & actionibus moderni Mundi ecqvis non inverſum ejus dignoſceret COR & vitioſum Temperamentũ? Si iſti9 tantæ perverſitatis membra defuncta omnia Luci anatomicæ forent exponenda, vah! qvàm in infinitũ cottidie eorum accreturus numerus? Ab infeſtâ hâc perverſitate *Author Naturæ* abhorret, ipſum *Naturæ* gremium exorbitat, ut ad ſignationem & oſtentum præſens adulterium *Cardianastrophen* ſeu *COR* Microcoſmi inversũ in hoc Mundi theatrum non potuerit non producere. Ad veritatem ſuperius allati dicterii Medici confirmandam inſuper habemus adducere illum *Latronem* bifido cordis mucrone præditum CL. *Bartholini*. Nec opus eſt allegare denuò *Sicarium iſtum Cattierii*, homicida iſte fuit & omnium Machinator ſcelerum. In præſentem ſaltem ſi inqviramus MARIAM Hohes/ qvam perverſitatem ac malitiam ex ejus corde inverſo ac perverſo emerſam non deprehendemus? Hæc plusqvam Milvinum ac Aqvilinum habuit genium. Hæc qvamvis in famulitio paulò diligentior, aliis viſa, tamen adhuc infans & vix ex ephebis furuncula, furto etiam adulta adſveta non potuit qvin piceatas haberet manus, hinc ſi qva ſe furti ream ab hoſpite ſuſpe-

ſuſpectam harioletur, qvaſi ſceleris commisſi ideæ Cordi inverſo impreſſæ pœnitudinem ſeqvens verſutis technis furto ſubtracta vel in aliorum inſontium veſtimenta vel alia receptacula clandeſtino modo repoſuit: qvæ malitia iſthæc ac perverſitas fuit cordi ipſius impreſſa? eoqve vel maximè, qvod hominum ad ruinam & ſuburbii perniciem novi forenſis ædium machinaretur in actum jamdum deductum incendium.

At pro Animæ Ejus concilio cœleſtium ſuſceptæ procul dubio beatitudine inexhauſtam *Altisſimi Divini Numinis* bonitatem & miſericordiam animitus imploravimus, ne has perverſas ex corde tam perverſo & inverſo ceu radice ortas cupiditates & alia ſcelera nefanda ſeverè ipſi imputaret, hac freti fiduciâ, illam beatisſimi factam fuiſſe incolam cœleſtis domicilii.

Die 17. Ejusd. Cavitas corporis ſuprema ſub demonſtrationem venit anatomicam, nomine capitis inſignita. Cujus partes continentes & contentæ etiam ſpectatorum oculis fuére expoſitæ. Continentes erant vel communes, cutis ſcilicet cum cuticulâ & capillis. Vel propriæ, Pericranium & Cranium. Hoc includebat calvariam ſeu calvam, circa qvam obſervavimus partes externas, ſynciput, occiput, verticem tempora &c. Deinde partes continentes communes, & tertio partes continentes proprias, ut pericranium, cranium, oſſa calvariæ &c. Has excipiebant contentæ, & qvi-

D. D. CHRISTOPHORO KNAUTTIO demonſtrationis ſpartâ fungente.

 dem

dem primò membranæ cerebri dura & pia mater, alias Meninges dictæ, deinde cerebrum, cujus pars exterior cinericea, interior candidior & durior. In hâc apparebant duo ventriculi anteriores, & ex horum concurſu tertius & qvartus occurrebat inter cerebellum & ſpinalem medullam. Ubi & ſub aſpectum veniebat glandula pinealis, in qvâ ſecundum Carteſium anima ſuas functiones in cerebro immediatè exercet, qvia ſola eſt, cum reliqva omnia ſint duplicata. Nec excludebatur medullæ oblongatæ principium & Cerebellum cum Nervorum tam in cerebro, qvàm in ſpinâ ortorum demonſtratione, ubi hoc notabile in præſenti ſubjecto occurrit, primum nervorum par inſertum fuiſſe osſi cribriformi inſtar filorum ſericeorum albisſimorum & ſubtilisſimorum. Uſus nervorum opticorum & muſculorum adjacentium cum tunicis & humoribus in oculo contentis in oculo vitulino diſſecto demonſtratus fuit. Ubi inſuper de uſu cerebri, & nervorum, catarrhorum generatione, Spirituum animalium actionibus &c. diſſerebatur.

Die 18. Ejusd. Myſologia cum inſeqvente artificioſâ ſceleti ſtructurâ huic Anatomiæ ultimam adhibuit manum.

Nos tandem receptui canentes cogimur exclamare cum *Excell. Noſtro Rolfinckio* in Diſſert. anatomic, meth. ſynth. Longè ſit à nobis ſcelerum limus

mus, faſtus ſpuma, avaritiæ ſalſugo, diſſolutionis a- “
rena, ut COR noſtrum non ſit perverſum, vel obdu- “
reſcat lapideum, ſed vivat legi carneum.

Reſonet in auribus noſtris COR nobis datum “
eſſe, non ut mancipium libidinis, non ceu carcerem “
peccatorum, non ceu veſtimentum pravitatis, nō ceu “
vinculum corruptionis, ſed ut Templum DEI, qvod “
profanare nefas ſit. Caro noſtra in nobis ſerviat, non “
ſæviat. Caro in nobis ancilletur, non dominetur, o- “
dor bonæ fragrantiæ & piæ devotionis in intimo “
cordis noſtri cubiculo exhalet. Ungventum ſvave “
& optimum ſit amor ſummi boni, qvo peſtes mentis “
noſtræ ſanentur.

Tu Summe DEUS tolle, & tolera. Tolle â Nobis, “
Tolera in Nobis. Tolle â Nobis per miſericordiam. “
Tolera in nobis per longanimitatem. Tolle à Nobis “
æternæ damnationis pœnam, qvam in humeros ſuos “
derivavit Filius Tuus unigenitus Salvator noſter.

Sic læti expectare decretorium diem, læti ex “
hâc turbâ & colluvie perverſi mundi diſcedere, Læti “
ad illud animorum concilium, cœlumqve proficiſci “
poſſumus. Sic digni erimus vitæ æternæ hæredes, “
hoc perituro corporis ergaſtulo exuti, clarâ Luce “
circumfuſi, qvod hîc habemus in deſiderio, ibi habe- “
bimus in re. Hic habemus civitatem fugaciter “
tranſeuntem, ibi habebimus patriā conſtanter per- “
manentem.

Qvod ſupereſt REVERENDISSIMO, ac SERENISSIMO Noſtro PRINCIPI ac DNO. DNO AUGUSTO Poſtulato Adminiſtratori Magdeb. &c. DNO NOSTRO CLEMENTISSIMO devotas agimus gratias, qvod pro Clementisſimâ in Nos gratiâ præſens cadaver, in qvo tam admirandam obſervavimus CARDIANASTROPHEN publicæ noſtræ anatomiæ in incipientium Medicinæ & Chirurgiæ ſtudioſorum commodum gratioſisſimè deſtinarit.

SUPREMUM NUMEN SERENISS. CELSITUD. SUAM cum Flore juventutis SERENISSIMIS PRINCIPIBUS & PRINCIPISSIS diu ſalvam ac incolumem ad veræ & incorruptæ Religionis tutelam qvàm diutisſimè conſervet, ut ad ſubditorum ſalutem, incrementum & ſtatus publici tranqvillitatem in omni proſperitatis genere extremam ſenectutem attingere posſit.

FINIS.

MANTISSA
CARDIANASTROPHES ADMIRANDÆ
Seriùs tranſmiſſa.

CUm CORDIS Nobilitas, cujusqve illud æſtimii deputandum ſit, in præcedentibus de CARDIANASTROPHE tam ex libro Scripturæ, qvàm Naturæ principum Philoſophiæ ac Medicinæ teſtimonio usqve affatim à Nobis ſtabilita ſit, atqve in eo hujus rei cardo adhuc verſetur, utrum CORDI in opere ſangvificationis humano corpore perfectis ſuis organis jam inſtructo principatus ſeu ſtatus Monarchicus debeatur, an ſecus? non immeritò qværitur: Cuinam parti an affirmativæ, an negativæ ſubſcribendum ſit? Nos affirmativam tenentes ſeqventibus probamus ratiociniis.

Primò, ad qvamcunq; partem omnis chylus adducitur, ut in ſangvinem mutetur, illi principatus debetur in opere ſangvificationis.

Atqvi ad COR omnis chylus adducitur, ut in ſangvinem mutetur. E.

CORDI principatus debetur in opere ſangvificationis.

Major patet, qvia chylus proxima eſt materia, ex qvâ Sangvis conficitur omnium conſenſu.

Minor probatur, qvia omnis chylus per ductum lacteum thoracicum à Pecqveto & Bartholino inventum ad COR defertur.

Sed hîc excipiunt alii; Non admitti, chylum in tranſitu cordis in alimentum univerſi corporis tranſmutari ope fermenti vitalis in corde reſidentis, qvia ibi nulla adeſt mora pro chylo in ſangvinem mutando, ſed perpetuus Euripi motus, adeoq; dicunt. COR ſaltem organum eſſe, per qvod tantum trajicitur Sangvis ad ſuſtentandas corporis partes, non verò in Cordis ſubſtantiâ vitæ principium contineri poſſe, qvæ tam eſt craſſa & indiſpoſita; aut qvomodo hoc viſcus cæteris partibus vitam largiri aptum ſit, cum illud præter contractionem, qvâ ſangvinem è dextro ventriculo ſuſceptum ex venâ cavâ per auriculam dextram ad venam arterioſam & ex hâc per pulmones ad arteriam venoſam & tandem in ventriculum ſiniſtrũ atq; ex hoc in arteriam aortam expellit, nihil alias poteſtatis in reliqva corporis membra habeat.

Verùm, ſi COR nudum colatorium vel trajectorium totius Maſſæ Sangvineæ foret, qvid opus fuiſſet, Naturæ ſolertiam tam admirandum ac nobile parenchyma peculiare vaſis majoribus qvàm in ullâ corporis parte, inſtructum formaſſe, nuda vaſa ſatis fuiſſet procreaſſe; nec Natura in præſenti ſubjecto tam ſollicita fuiſſet pœnitudine poſt commiſſum errorem in fabricâ cordis ducta in correctione vaſorum cordis naturali ſitu ac ordine per corpus transmittendorum, in cordis exitu pollicis latitudinem æqvantium. Nec obſtat ſubſtantia cordis craſſa, cerebri enim craſſior

 eſt,

eſt, qvis tamen negabit, in ſubſtantiâ cerebri ſpiritus generari animales? hæc cordis craſſa & compacta ſubſtantia confirmat potius qvàm deſtruit noſtram ſententiam in hac peculiare gliſcere fermentum vitale, utpote Vulcani examini qvoqve hæc expoſita, mirum, qvantam ſalis volatilis præ cruore exſiccato & reliqvis viſceribus etiam deſtillationi commiſſis ſuppeditet copiam. Prætereà in elaboratione Sangvinis à Corde perficiendi nullâ opus eſt morâ, ſed indeſinenti motus continuitate. Scilicet, chylus maſſæ ſangvineæ in corde mixtus ſolutionem, rarefactionem, blandam ebullitionem patitur & fermento ejus vitali imprægnatur, accedente cordis motu, & ſpirituum vitalium inſito lumine præditorum operatione, nec non ipſis principiis chyli activis. Coctio incipit in dextro cordis ventriculo, & deſinit in ſiniſtro pulmonibus etiam ſuum ἐπίβαλλον μέρος. conferentibus in tranſitu. Reliqvæ coctiones placidâ delectantur qviete ac morâ, circà crudiora occupatæ. Unde CL. Helmontius in Blas. Human. §. 24. Fermentum ſiniſtri ſinus, inqvit, non niſi lentâ tarditate ſangvinem ſuum tranſmutaret, pigreq; nimis transmitteret qvoqvò verſus, atq; idcircò importunis ſpirituum neceſſitatibus non ſatisfaceret. Fingamus utrem odore imbutum, impleri autem liqvore ad ſui dimidium. Vix liqvor ille rapiet lagenæ odorem; ſin verò concutiatur, confeſtim qvoqve odor ille per minima liqvoris ſe

ingerit. Sic nimirum fermentum vitale ſiniſtri ſinus per motum cordis ſtatim ſangvini communicatur, eumqve ad feſtinam obedientiam ſuæ impresſionis cogit. Lumen enim à Lumine facile accenditur. Ideoqve & ſangvis jam animatus facile ſolaris illius lampadis lumen arripit, & in ſobolem æthereamadſciſcitur. Dicant mihi contrariæ opinioni addicti utrum ſangvis juxta illorum ſententiam à ſangvine elaboratus in qviete perficiatur, an motu etiam non interrupto? prius facile non admittent; Ergò poſterius & ſic reſponſionem ſibimetipſis dabunt.

Perfectionem autem ſangvini COR tribuit non certis aliqvot horarum intervallis, ſed vice repetitâ. Qvemadmodum Ars Chymica ſuum opus non unâ perficit operatione, nec uno vaſe, aut uno momento, ſed longâ moræ intercapedine utitur, dum modo ſublimationem, modo deſtillationem, modo digeſtionem, modo rectificationem, modo cohobationem, modo filtrationem &c. inſtituit; ita etiam Natura in elaboratione Nectaris vitalis diverſo modo eſt occupata.

Sed ubi nulla fit excrementorum ſeparatio, ibi etiam nulla fit coctio.

Atq; in Corde nulla fit excrementorum ſeparatio. E. in corde nulla fit coctio.

Major conſtat, qvia nulla coctio fit, niſi præviâ excrementorum ſegregatione.

Minor

Minor probatur, qvia COR nulla circa ſe habet poſita excrementorum receptacula in viciniâ, qvemadmodum apparet in jecore.

Verum nulla pars in toto corpore repetitur, ſive nobilis ſive ignobilis fuerit, qvæ non pro excrementorum ſangvinis ex corpore elibratione & ſeparatione deſudet. Et ut elaboratio ſangvinis inchoatur in Corde & continuatur in arteriis; ita & non in Corde ſolum, ſed in arteriis qvoqve ſeparantur excrementa, dum Sangvis circulari motu defertur per habitum Corporis, inutilis tenuior pars per ſudorem & inſenſibilem tranſpirationem ejicitur; Dum per venas rèdux Sangvis ad Epar defertur, ſecedit tenuis bilis in veſiculam fellis, craſſior in jejunum; Et in Lienis parenchymate craſſiora Sangvinis recrementa talem διάθεσιν acqvirunt, ut poſtmodum etiam in locis convenientibus ſeparari qveant. Seroſa deponuntur in Renes, & fuliginoſa per Pulmones difflantur.

Sed, Sangvinem eſſe primam particulam noſtram genitalem & animatam, nullus Anatomicus negabit. Is enim in generatione pulli primus conſpicitur, idq; non ſolum in pulli, ſed in omnis fœtus animaliumq; conceptu primò contingere, cuivis obvium eſt. Apparet enim ab initio punctum rubrum ſaliens, veſicula pulſans, fibræqve inde deductæ, ſangvinem in ſe complectentes. Et qvantum ex accuratâ inſpectione diſcernere licuit, fit ſangvis, anteqvam punctum ſali-

 ens

ens efformatur. Jam verò, qvod exiſtentiâ prius eſt, non poteſt eſſe effectus Ejus, qvod eſt poſterius.

Verùm, diſtingvendum eſt inter Corpus conſtituendum & adhuc imperfectum nondum ſingulis partibus officium ſuum ac uſum obeuntibus, & ſic concedimus ſangvinem videri primam particulam noſtram genitalem; (ſed qvid papulæ illæ poſt conceptionem ſtatim in utero apparentes, ex qvibus ſtillat humor iſte cryſtallians genitalis, ad hoc dicturæ eſſent?) Et inter corpus jam conſtitutum & organis ſuis inſtructum, de hoc negamus, ſangvinem eſſe corde priorem. Deinde diſtingvimus etiam inter cauſam ſangvificationis internam & externam ſeu organicam. Interna eſt Spiritus vitalis, qvo Anima ut inſtrumento ſuo proximo, cum fermento Cordis vitali utitur, ad ſangvinis elaborationem in Corde perficiendam; Externa ſeu Organica Cor eſt, prout conſideratur ut parenchyma ſpiritu vitali, fermento vitali, ac vaſis majoribus præditum. Sunt enim ut Galenus docet de differ. Morbor. cap. 6. In qvolibet organo qvatuor partium genera, qvædam per qvas actio perficitur, ſic per fermentum vitale Cordis Sangvis acqvirit perfectionem, qvædam ſine qvibus perfici non poteſt & ſunt Spiritus vitalis & motus Cordis, qvædam per qvas commodiùs, & ſunt Cordis ventriculi & vaſa naturaliter diſpoſita; &c.

Dein-

Deindè, Ad qvamcunqve partem Sangvis venoſus cum lymphâ in extremitatibus aliisqve partibus remotis ſpiritibus & calore nonnihil exhauſtis ad novas vires acqvirendas revertitur, illud eſt primarium ſangvificationis organum.

Atqvi ad COR ſangvis venoſus cum lymphâ in extremitatibus aliisqve partibus remotis, ſpiritibus & calore nonnihil exhauſtis ad novas vires acqvirendas revertitur. E.

COR eſt primarium ſangvificationis organum.

Minor probatur, qvia COR ſangvinem non ſolùm perficit alimentarium ex chylo, qvi ex glandulis lacteis per thoracicas lacteas cum ſangvine venoſo in axillaribus miſcetur, & primò in auriculam dextram, ex eâ in dextrum ventriculum deponitur, ſed & ſangvis venoſus in venis capillaribus exhauſtis ſpiritibus ad COR revertitur, prout & lympha ad novas vires acqvirendas eò reducitur.

Sed licet & hoc concedatur, qvod ſangvis, ſi diu à fonte hoc eſt à Corde in exterioribus partibus moratus ſpiritibus orbetur, ac niſi novo imbuatur ſucco tandem marceſcat; tamen non conceditur in circulatione ſangvini illam refectionem accedere â Cordis ſubſtantiâ; ſed potius à motu, qvi circa Cor major eſt, qvàm circa reliqvas partes.

Verùm motus hic ſaltem eſt accidens nihil conferens ad rei perfectionem, niſi nova ſubſtantia ſeu novum

novum Cordis fermentum accederet ſpiritu fermentali inſtructum; Et ſi motus hîc ſufficeret, cur in motu ſangvinis nimio à cauſis externis concitato novas non acqvireremus vires?

Tertiò; Qvodcunqve eſt Principium radicationis venarum & Arteriarum, illud etiam eſt primarium ſangvificationis organum.

Atqvi COR eſt principium radicationis venarum & Arteriarum. E.

COR eſt primarium ſangvificationis organum.

Major probatur, qvia venarum & arteriarum officium eſt ſangvinem abducere ac reducere pro univerſi corporis nutrimento.

Minor probatur, qvia in Corde maximus eſt truncus venarum & arteriarum.

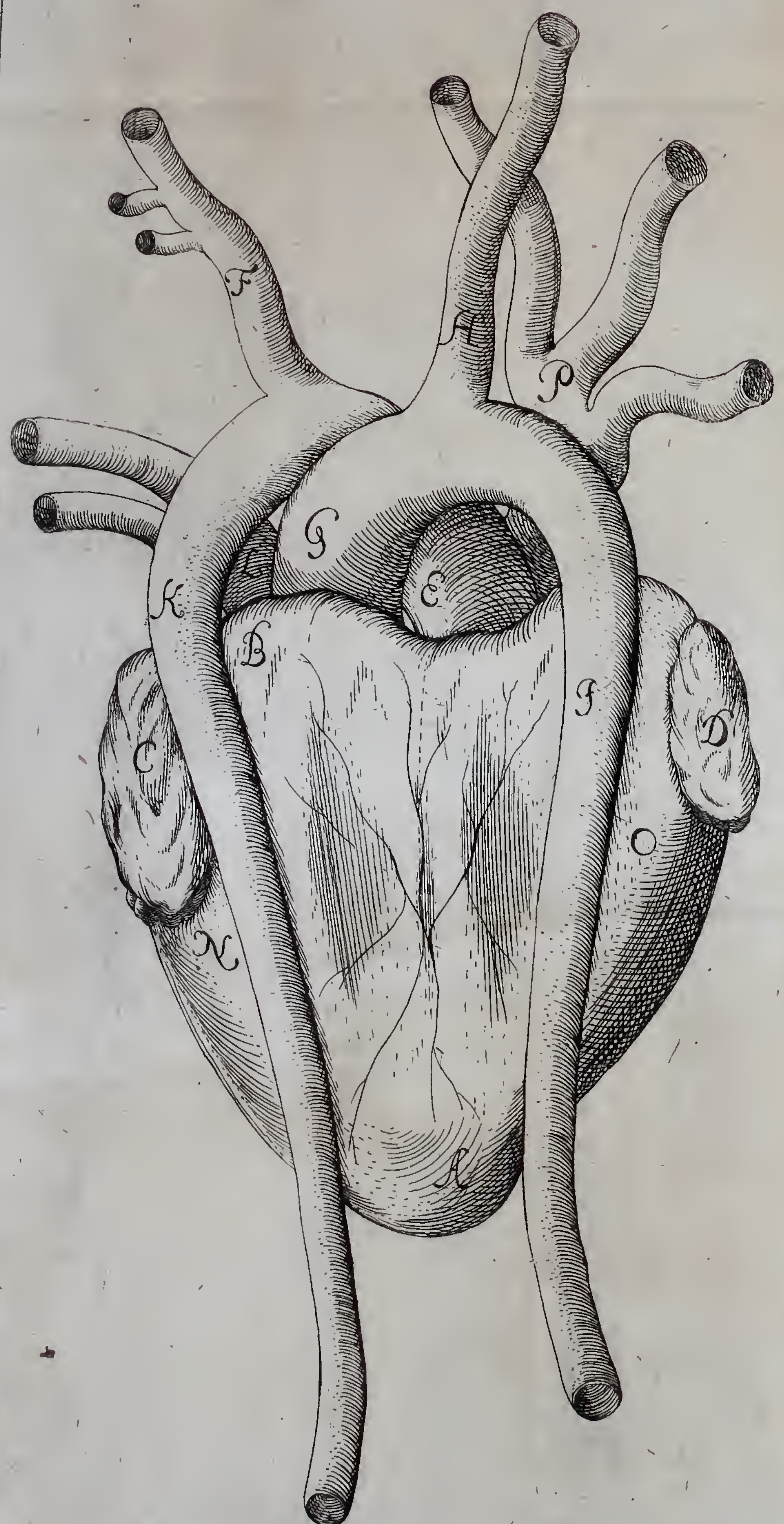
Concludimus igitur ſeqventi ratiocinio.

Qvæcunqve pars eſt primarium ſangvificationis organum, illi debentur omnia illa elogia in præcedente CARDIANASTROPHE â Nobis adſignata.

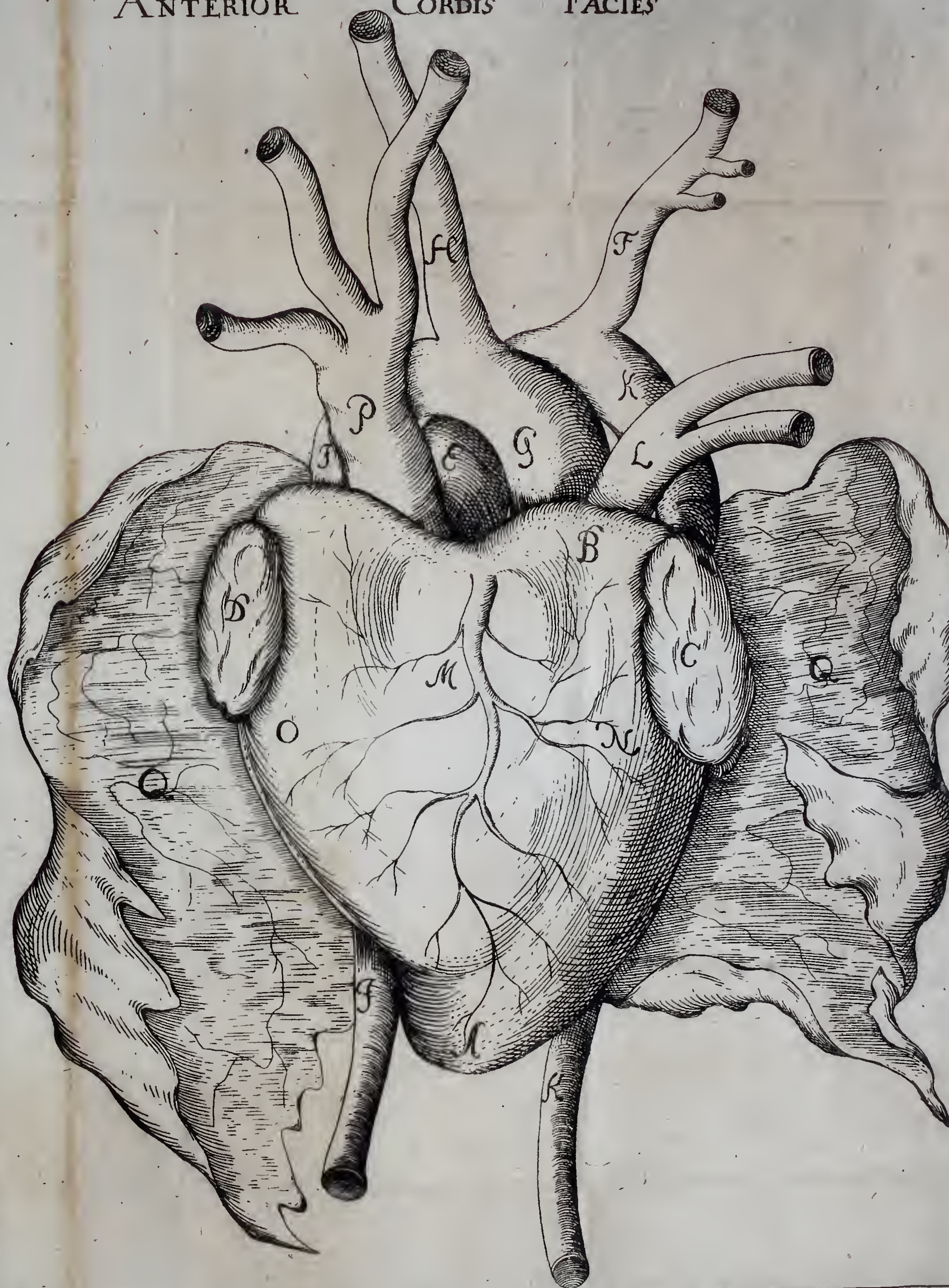
COR eſt primarium ſangvificationis organum ut ſuprà evicimus. E.

CORDI omnia illa debentur elogia ſupra adſignata.

Posterior Cordis Facies



Anterior Cordis Facies



A. Conus Cordis.
B. Basis.
C. Auricula Cordis major, Seu dextra.
D. Auricula Cordis minor Seu Sinistra.
E. Arteria Aorta.
F. Truncus aſcendens Arteriæ Aortæ.
G. Vena Cava.
H. Venæ Cavæ Truncus aſcendens.
I Venæ Cavæ Truncus deſcendens.
K Arteriæ Aortæ truncus deſcendens
L. Venæ Arterioſa.
M. Vena Coronaria.
N. Dexter Cordis Ventriculus.
O. Sinister Cordis Ventriculus.
P. Arteria Venosa. Q. Pericardium.

COUNTWAY LIBRARY OF MEDICINE
RC
685
D5 H67